

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Missionis Anglicanæ Societatis Iesv

More, Henry

Avdomari, 1660

Pontificis alterum Breue. n. 5.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38320

randum, verissimè iurandum esse. De quo errore inueni *Personium* hoc Epistolio eum peramanter commonuisse.

Carissime Amice. Locorum longa intercapedo, & non parua dubitatio an literæ meæ ad te peruenturæ sint me faciunt breuiorem. Spero animi tui propensionem in veteres amicos tuos loci mutatione & conditionis non esse commutatam: Nostrâ certè eadem est in te quæ olim fuit, creuit potius additione commiserationis. Et si intima animorum nostrorum sentia perspicere posses, videres profectò centenos qui te nunquam conspexerit pro te ardentissimè orantes. Hostes ea quæ examinato tibi exciderunt peraugant, prout ex ipsorum instituto sunt maximè; Iam ea habemus ab ipsis prælo subiecta. Multi ea mirantur: Alij etiam impressis non adhibent fidem: Quibus plura nota sunt, & qui te maximè diligunt, arbitrantur & sperant quod licet ad aliquam Magistratus satisfactionem, & placandum furorem aduersus Catholicos id quod à te factum est fecisti; paulatim tamen inuestigabis modum aliquem aptum te extricandi, quò ingēs scandalum quod alio qui haud dubie nalcetur anteuertas. *Paulus* moderatè rem accipit, & nuperri-
Personij
ad eum liq
terq.
 mè mihi dixit se hoc ipsum optare quod spero. O Amice mihi dilectissime! Quàm præclara tibi opportunitas diuinitus in manus delapsa est finiendi & coronandi gloriosè senectutem tuam, & labores tot annis in ea Messè feliciter impensos! Vtinam daretur mihi tecum in isto cōmutare vices! Quanquam quid facturus essem ignoro si essem eo loco. Loquor tamen ex ardenti desiderio quod in mesentio, & certa fiducia in Deo meo. Propones, vti spero, ante oculos magnanimum responsum venerabilis Eleazari, & piam eius cogitationem de ætatis ac senectutis suæ eminentia digna, quæ ipsa nos monet vicinæ mortis aut vitæ certè non diu duraturæ, vt tam breuis vmbra pretium vile videri necesse sit. Perpetua fuit apud Catholicos & sanctissima tua exillimatio; In eadem spero te moriturum. Nunc vero fama tua Insulæ finibus non arctatur; Christianum orbem peruagatur vniuersum. Christus *Iesus* abundantiam gratiæ suæ cumulatisimè tibi largiatur, vt possis omnibus esse solatio retexendo illud quod hactenus tam ingratum sparsit odorem. Vale. Manum nosti, & animum scribentis. Cardinalis etiam Bellarminus iusto volumine rationes ab eo digestas confutauit. Nihil autem de muni ab eo morti proximo exprimi aliud potuit, quàm hæc conditionalis, si in aliquo errauit, me pænitet. Quanto gloriosior exitus *Roberti Druceij* Sacerdotis secularis, qui non ita multo ante conuictus de Sacerdotio, cū in ipso supplicij articulo offerretur illi vita & libertas si hoc se iureiurando vellerit astringere, renuit, eo inter cætera nomine, nè Catholicis esset occasio in eum lapidè offendendi.

V. Videri potuit *Paulus* Pontifex literis quas ad Catholicos direxerat, finem impoluisse quæstioni de iureiurando, omnemquæ sustulisse dubitationem. At actum est aliter quàm sperabatur. Alij de re qualis esset non integrè sincereque informatum aiebant esse Pontificem: Alij calumniabantur Iesuitas quasi auctores scriptoresque literarum; Alij non liquere dicebant cur non liceret

1607. cum fraudulentis doloſiſque Hæreticis fraude etiam & dolo agere, & verba aliter quàm ſonarent intellecta illis dare, mentem ſibi Pontificique ſeruare: Itaque in varia diſſipatis animis neceſſe fuit ſecundam adhibere medicinam his literis.

Paulus Papa Quintus

Pontificis
alterum
Breue.

Dilecti Filij ſalutem & Apoſtolicam Benedictionem.

Renuntiatum nobis eſt reperi nonnullos apud vos, qui cum ſatis aperte declarauerimus per noſtras Literas Anno Superiori. 10. Cal: Octobris in forma Breuis datas, vos turâ conſcientiâ præſtare non poſſe iuramentum quod à vobis tunc exigebatur, & præterea ſtrictè præceperimus nè villo modo illud præſtaretur, nunc dicere audent eiſmodi literas de prohibitione Iuramenti non ex animi noſtri ſententia, noſtraque propria voluntate ſcriptas fuiſſe, ſed potius aliorum intuitu atque induſtria, eaque de cauſa ijdem perſuadere nituntur mandata noſtra dictis literis expreſſa non eſſe attendenda. Perturbauit ſane nos hic nunciuſ, eoque magis quòd expectauimus obedientiam veſtram, (filij noſtri vnice dilecti,) qui vt huic Sanctæ ſedi obediretis opes, facultates, dignitatem, libertatem, vitam denique piè ac generoſè nihili feciſtis, nunquam ſuſpicati eſſemus potuiſſe reuocari apud vos in dubium fidem literarum noſtrarum Apoſtolicarum, vt hoc prætextu vos ex mandatis noſtris eximeretis. Verùm agnoſcimus verſutiam atque fraudem aduerſarij humanæ ſalutis, ei que potius quàm veſtræ voluntati tribuimus, hanc renitentiam. Ea propter iterum ad vos ſcribere decreuimus, & denuò vobis ſignificate literas noſtras Apoſtolicas anno præterito 10. Cal: Octobris datas de prohibitione Iuramenti, non ſolum motu proprio, & ex certa noſtra ſcientia, verum etiam poſt longam & grauem deliberationem de omnibus quæ in illis continentur adhibitam ſcriptas fuiſſe, & ob id teneri vos illas omnino obſeruare, omni interpretatione ſecus ſuadente reiecta; Hæc autem eſt mera, pura, integraque voluntas noſtra, qui de veſtra ſalute ſoliciti ſemper cogitamus ea quæ vobis magis expediunt. Et vt cogitationes & conſilia noſtra illuminet iſ à quo Chriſtiano gregi cuſtodiendo noſtra fuit præpoſita humilitas indefinenter oramus. Quem etiam iugiter precamur vt in vobis filijs noſtris ſummoperè dilectis fidem, conſtantiam, mutuamque inter vos caritatem & pacem augeat, quibus omnibus cum omni caritatis affectu benedicimus. Datum Romæ apud Sanctū Marcū ſub Annulo Piſcatoris 10. Cal: Octob. 1607 Pontificatus noſtri Anno tertio Petrus Strozza. Et à tergo: Dilectis Filijs Catholicis Anglicanis. Hæc Pontifex. Quæ nihilominus, quantaque exorta ſint de hoc ipſo iureiurando tum verbo, tum editis libris contentiones non attinet dicere, cum in aperto ſit noſtræ Societatis homines in Anglia omnem reuerentiam aduerſus Pontificem eiſque literas adhibuiſſe, & debitâ coluiſſe obſeruantia; Quam cum *Holtbeyus* in ſua curæ commiſſis ſtabilijſſet, tranſmiſit in Belgium, domus ad hanc Miſſionem pertinentes inſpecturus, & de ijs præpoſito

posito Generali responsurus. In eius autem primordijs & vitæ reliquo cursu quando quædam reuoluent Religiosæ probitatis exempla ea non sunt hic omittenda.

VI. Natus Fraitoniæ in Comitatu Eboracensi anno seculi decimi quinti quinquagesimo tertio, post hausta Latinæ linguæ initia in scholis domesticis, Cantabrigiæ primum, deinde Oxonij Philolophis dedit operam audientibus explicandisque; sed cum Catholicè sentiret, & similiter sentientes haberet frequentes auditores, neque ferret impunè à toleminibus precum catibus absentiam, postpositâ Religioni curâ (post primum adeptum) altioris in Academia gradus, aut commodi amplioris consequendi, in Belgium transmittens, Duaci & Rhemis tres annos sacræ scripturæ, & de conscientia quæstionibus cognoscendis impendit; Tum Cameraci Sacerdotio initiatus reuertit in Angliam, totumque Septentrionem complexus ad Scotiæ limites, vastas horridalque Regiones perpetuis itineribus, vno vel altero adiutore, circumiens, strenuum se probauit Christianæ vineæ cultorem. Neque tamen sibi ipse vsquequaque satisfacerebat. Videbat enim multum sibi deesse doctrinæ ad id genus vitæ quod susceperat cum dignitate pariter & securitate sustentandum. Deliberanti verò, aptius institutum non occurrit quàm Societatis Iesu; Tum quòd eodem quò Seminariorum instituta collimet, tum quòd viros omni armorum spiritualium genere instructos producat: nouerat enim Duaci *Martialem* nostrum & *Columbum* & *Bustardum* & alios; *Campianum* etiam domo acceperat, iuueratque ad locum ab hominum contortio seunctum, in quo rationes suas decem ad Academicos perpoliret; Et videri potuit ea cogitatio præmium hospitij; Nam à felici *Campiani* exitu non multi menses effluerant quando tanta cum illustratione mentis est indita, vt confestim sub arbore flectens genua (nam fortè in horto inambulans deliberabat) tria vota Societatis tacitus apud se conceperit; Et quoniam necessaria videri poterat eius opera per Quadragesimam iam inchoatam, addidit quartum votum, suscepturum se iter Londinum versus alterâ post alteram Paschæ Dominicam. Aberat Londino *Gaspar Haywoodus*, ad quem absente *Personio* Societatis cura pertinebat; igitur ex vendito equo factâ pecuniâ transfretauit. Morabatur tunc temporis Parisijs noster *Thomas Darbishire*; Huic cum explicuisset animum confirmassetque spiritibus Sancti Patris commentationibus, admissus ab *Othone Pagæo* Prouinciali migravit Virdunum ad Tyrocinijs exercitationes anno octogesimo tertio ineunte. Studuit deinde Mussiponti annis quatuor Theologiæ & Scotorum Seminario præfuit. Anno altero pestilens lues insedit ciuitatem, dispersisque per alia loca Sodalibus mansere cum *Holtbeyo* tredecim, ex quo numero decem corruptos pestilentia suis ipse manibus sepeliuit. Scotum etiam vnum sublatum in humeros, (quos habebat latissimos) transevit per mediam ciuitatem, in agris terræ inferendum; Ipse cum duobus Coadiutoribus euasit, non alto vsus medicamine quàm vt faciem & manus aceto ablueret. Postcaptatam Treuitis & Moguntia liberio rem auram, reuer-

1607.
Holtbeij
initia &
progressus

Pestiferis
famulatus.